

USNESENÍ

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marcely Kučerové a soudců Mgr. RNDr. Jany Zaoralové a Mgr. Hany Kadlecové, LL.M., v právní věci

žalobkyně: **Crocodile sandwiches B.V.**
zahraniční osoba registrovaná pod č. 818635538
sídlem Claudius Prinsenlaan 144, Breda 4818 CP, Netherlands
zastoupena advokátem Mgr. Janem Kramperou
sídlem Pobřežní 394/12, 186 00 Praha 8

proti
žalovanému: **P. V.**, narozen dne xxx
bytem Xxx, Xxx
zastoupen advokátem Mgr. Pavlem Mollerem
sídlem Haštalská 27, 110 00 Praha 1

pro zaplacení 614 455,44 Kč s příslušenstvím, o odvolání žalobce i žalovaného proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 10. listopadu 2021, č. j. 22 C 172/2018-157,

takto:

Rozsudek soudu I. stupně **se zrušuje** a věc se **vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem rozhodl soud I. stupně takto:
 - I. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci částku ve výši 394 359,44 Kč, spolu se smluvním úrokem z prodlení ve výši 0,05 % denně z částky:
 - 180 000 Kč za dobu od 20. 5. 2016 do zaplacení,
 - 202 224,40 Kč za dobu od 20. 6. 2016 do zaplacení,
 - 12 135,04 Kč za dobu od 20. 7. 2016 do zaplacení, a to vše do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku s tím, že v rozsahu plnění společnosti SEOMAN, a.s., IČ: 27888380, se sídlem Praha 1, Jánský vršek 328/3, tato povinnost žalovaného zaniká.
 - II. Žaloba v rozsahu, v němž se žalobce vůči žalovanému domáhá zaplacení částky 220 096 Kč, spolu se zákonným úrokem z prodlení ve výši 8.5 % ročně z částky 220 096 Kč za dobu od 7. 6. 2018 do zaplacení, se zamítá.
 - III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 50 608,20 Kč, k rukám právního zástupce žalobce, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.
2. Z odůvodnění rozhodnutí vyplývá, že takto soud rozhodl o žalobě na zaplacení žalované částky s příslušenstvím, kterou požadoval s odůvodněním, že žalovaný je ručitelem za závazky společnosti SEOMAN, a.s., které měla na základě franšízové smlouvy uzavřené mezi ní a žalobcem (dále jen franšízová smlouva). Ručení žalovaného vzniklo prohlášením ručitele ze dne 1. 12. 2012. Společnost SEOMAN, a.s., neplnila své povinnosti, ke kterým se zavázala ve franšízové smlouvy, konkrétně nezaplatila za měsíce květen a červen 2016 franšízové poplatky. Žalobce má dále za společností SEOMAN, a.s., vykonatelnou pohledávku, a to na základě rozhodčího nálezu Rsp 1089/16, kterým mu bylo za společností SEOMAN, a.s., přiznáno právo na uhrazení franšízových poplatků. Společnost SEOMAN, a.s., byla povinna vždy do 20. dne v měsíci uhradit na jejich zálohu částku 180 000 Kč, dále bylo stanoveno, jak se vypočítává reálná výše těchto poplatků za jednotlivé měsíce. Doplatek za měsíc květen tak činil 22 224,40 Kč a za měsíc červen 12 135,16 Kč. Žalobce dále požadoval po žalovaném uhrazení náhrady nákladů rozhodčího řízení ve výši 220 096 Kč. Rozhodčí doložka se přitom na žalovaného nevztahuje, protože žalobce

Shodu s prvopisem potvrzuje Nina Waldhauserová.

uplatňuje svůj nárok proti žalovanému jako ručiteli danou žalobou, a to s tím, že plněním společnosti SEOMAN, a.s., zaniká v rozsahu plnění povinnost žalovaného.

Žalovaný s žalobou nesouhlasil a namítal nedostatek aktivní i pasivní věcné legitimace. Veškeré nároky žalobce, a to i z ručitelského závazku byly postoupeny na společnost PILETON GROUP, s.r.o. Namítal dále, že k rozhodčímu řízení nelze přihlížet, když navíc v tomto řízení bylo v rozporu s franšízovou smlouvou aplikováno právo české oproti právu holandskému. Rozhodčí nález se navíc nestal vykonatelným, neboť lhůta k plnění uplynula až poté, kdy byl na SEOMAN, a.s., prohlášen konkurz. Namítal dále, že společnost SEOMAN, a.s., byla v červnu roku 2016 způsobilá zaplatit franšízové poplatky z prostředků na vinkulovaném účtu, kde se v té době nacházelo cca 500 000 Kč. Žalobce měl nejpozději dne 31. 8. 2016 prostředky na vinkulovaném účtu uvolnit, což se však nestalo. Poté byly prostředky na vinkulovaném účtu postiženy daňovou exekucí. Žalovaný tak namítl rozpor s dobrými mravy, neboť ještě během rozhodčího řízení se žalobce mohl uspokojit z prostředků na vinkulovaném účtu, což však bezdůvodně odmítl. Náklady rozhodčího řízení ručitelské prohlášení nekryje, tento nárok z franšízové smlouvy nevyplývá a žalovaný se nadto předmětného řízení neúčastnil. Navrhl, aby žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta.

Soud I. stupně se zabýval svojí pravomocí, kterou dovodil z čl. 4 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 1215/2012, o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech. Žalovaný má totiž bydliště na území České republiky.

Problematikou aplikace hmotného práva se soud I. stupně ve svém rozhodnutí nezabýval.

Svá zjištění z provedeného dokazování shrnul tak, že dne 1. 12. 2012 byla uzavřena smlouva o franšíze, a to mezi žalobcem jako franšízorem a společností SEOMAN, a.s., jako franšízantem, předmětem této smlouvy bylo provozování provozovny Bageterie Boulevard na Národní třídě v Praze. Ve smlouvě bylo zakotveno placení franšízových poplatků, poplatků za správu. Téhož dne, tj. 1. 12. 2012 učinil žalovaný ručitelské prohlášení, dle § 303 a násl. obchodního zákoníku. Učinil dále zjištění, že mezi společnostmi Crocodile ČR, s.r.o., Bageterie Boulevard CEE, s.r.o., SEOMAN, a.s., a žalovaným byla uzavřena dne 8. 4. 2016 Dohoda o narovnání řešící narovnání práv a povinností ze smlouvy o franšíze ze dne 1. 12. 2012. Z dodatků ke smlouvě k účtům ze dne 23. 9. 2013 a 13. 2. 2014, uzavřené mezi Komerční bankou, a.s., a společností SEOMAN, a.s., soud dále zjistil, že ke dvěma specifikovaným účtům byla zřízena vinkulace ve prospěch společnosti žalobce. Další zjištění učinil ze Smlouvy o postoupení pohledávky ze dne 9. 5. 2017, dle níž společnost Crocodile ČR, s.r.o., a žalobce postoupili na společnost PILETON GROUP, s.r.o., pohledávky za žalovaným, vyjma pohledávek vymáhaných v daném řízení. Další zjištění soudu I. stupně se týkají žalovaných částek.

Svá zjištění soud I. stupně posoudil dle § 303 a násl. obchodního zákoníku a uzavřel, že žaloba ohledně uhrazení franšízových poplatků za měsíc květen a červen 2016 je důvodná. Za nedůvodnou posoudil část žaloby, kterou se žalobce domáhal uhrazení nákladů rozhodčího řízení po žalovaném jako ručiteli. Z přiznané částky soud stanovil i úrok z prodlení.

O nákladech řízení rozhodl soud s odkazem na § 142 odst. 2 o. s. ř.

3. Proti tomuto rozhodnutí v jeho zamítavé části podal včasné odvolání žalobce. V odvolání namítal nesprávné právní posouzení pohledávky z titulu nákladů rozhodčího řízení. Tyto náklady se považují za příslušenství pohledávky hlavní, sdílejí její osud, proto měla být i tato pohledávka přisouzena. K uvedenému odkazoval na judikaturu Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 5406/2007, ze dne 25. 8. 2008, jakož i rozhodovací praxi Městského soudu v Praze v rozhodnutí č. j. 55 Co 247/2021-219. Nesouhlasil také s výrokem o nákladech řízení. Navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek změnil tak, že žalobě bude zcela vyhověno a žalobci budou přiznány náklady řízení v plné výši.
4. Proti vyhovujícímu výroku o věci samé podal včasné odvolání žalovaný. V odvolání především namítal, že soud I. stupně chybně posuzoval nárok podle obchodního zákoníku; s odkazem na § 3073 občanského zákoníku č. 89/2012 Sb. odvolatel odkazoval na předchozí občanský

zákoník č. 40/1964 Sb., konkrétně na ustanovení § 542 odst. 2, § 549 OZ. Namítal, že žalobce si mohl úhradu dlužných franšízových poplatků realizovat z vinkulovaného účtu, kde byly peněžní prostředky ve výši cca 500 000 Kč do doby, kdy byly postiženy daňovou exekucí. Pokud soud dovodil, že vinkulace byla zřízena ve prospěch jiné společnosti, poukazoval na personální propojenost žalobce a této jiné, třetí společnosti. Má za to, že žalovaný jako ručitel mohl plnění odepřít. Navrhl, aby odvolací soud napadený vyhovující rozsudek o věci samé změnil tak, že žaloba bude zamítnuta v plném rozsahu a zároveň žalobce bude povinen zaplatit žalovanému náhradu nákladů řízení.

5. Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, dle § 212 a § 212a o. s. ř., a to při nařízeném jednání. Dospěl k závěru, že nejsou dány podmínky ani pro potvrzení a ani pro změnu napadeného rozhodnutí.
6. Podle ustanovení čl. 3 bod 1. Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. ES/593/2008, o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy (Řím I), smlouva se řídí právem, které si strany zvolí. Volba musí být vyjádřena výslovně nebo jasně vyplývat z ustanovení smlouvy nebo okolností případu. Strany si mohou zvolit právo rozhodné pro celou smlouvu, nebo pouze pro její část.
7. Podle čl. 12 bod 1. citovaného Nařízení právem rozhodným pro smlouvu se podle tohoto Nařízení se řídí zejména: a) výklad; b) plnění závazků vyplývajících ze smlouvy; c) důsledky úplného nebo částečného porušení těchto závazků včetně stanovení škody, jsou-li stanoveny právem, a to v rámci pravomocí přiznaných soudu příslušným procesním právem; d) různé způsoby zániku závazku, včetně promlčení a zániku práv v důsledku uplynutí doby; e) důsledky neplatnosti smlouvy.
8. Podle čl. 4 bod 1. písm. e/ Nařízení v míře, ve které nebylo právo rozhodné pro smlouvu zvoleno podle článku 3a aniž jsou dotčeny články 5 až 8, je právo rozhodné pro následující smlouvy určeno takto: franšízová smlouva se řídí právem země, v níž má osoba, již je franšíza udělena, obvyklé bydliště.
9. Ze shora citovaného ustanovení Nařízení, které má přednost před ZMPS, plyne, že vymezuje rozhodné právo pro smluvní závazkové vztahy, přičemž připouští, aby se právní vztahy účastníků řídily různými právními řády, byť by vznikly z jediné smlouvy. V dané věci vznikl právní vztah z franšízové smlouvy mezi žalobcem jako zahraniční holandskou společností a společností SEOMAN, a.s., k němuž jako ručitel poskytnul zajištění žalovaný, jako fyzická osoba (jež je současně xxx společností SEOMAN, a.s.). Ač je ručitelské prohlášení podepsáno pouze žalovaným, z ujednání čl. 34.1 ve franšízové smlouvě jednoznačně vyplývá, že se jedná o dvoustrannou smlouvu o ručení, uzavřenou mezi ručitelem a věřitelem. V ujednání o franšízové smlouvě, která byla podepsána oběma jejími účastníky, je totiž výslovně uvedeno, že žalovaný poskytl zajištění formou ručení, dle připojené přílohy o ručitelském závazku ke smlouvě (příloha je zjevně chybně označena č. 14, v seznamu příloh dle čl. 36 franšízové smlouvy je však ručitelské prohlášení žalovaného označeno jako Příloha č. 12, přičemž žádná příloha č. 14 se v seznamu příloh neuvádí; tato zjevná nesprávnost v označení ručitelského prohlášení je tak odstranitelná výkladem). Jelikož dohoda o ručení nevyžaduje, aby byla sepsána na jediné listině, je zřejmé, že písemným prohlášením ručitele (Příloha č. 12) a výslovným písemným souhlasem věřitele s ručením, jenž je uveden ve franšízové smlouvě v čl. 34.1, byla smlouva o ručení uzavřena, ve smyslu § 303 obchodního zákoníku, na který se odkazuje.
10. Dle výslovného ustanovení franšízové smlouvy se smlouva řídí holandským právním řádem (čl. 35.1 franšízové smlouvy) a uvedená volba práva je Nařízením umožněna (viz citovaný čl. 4 bod 1. písm. e) Nařízení). Nutno dodat, že volba holandského práva nebyla účastníky změněna, a to ani Dohodou o narovnání, neboť v čl. 9.4 Dohody o narovnání jsou z této dohody vyloučeny mj. franšízové poplatky, poplatky za správu Konceptu Bageterie Boulevard.

11. Prohlášení o ručení sice uvádí, že bylo učiněno dle § 303 a následujících dříve platného obchodního zákoníku, z citovaného odkazu na ustanovení obchodního zákoníku však ani výslovně ani jednoznačně nevyplývá, že by se samotný obsah ručitého závazku řídil právem českým, tj. že by v rozporu s ujednáním franšizové smlouvy odkazujícím na holandské právo pro celou smlouvu, jejíž nedílnou součástí tvoří Prohlášení ručitele, účastníci smlouvy o ručení zvolili pro zajištění právo české. Odchylná volba práva pro ručitelství závazek tak řádně učiněna nebyla. Je účelné, aby v případě, kdy z jednoznačného a výslovně projeveného úmyslu stran smlouvy nevyplývá něco jiného, platil jednotný právní řád jak pro hlavní závazek, tak i pro jeho zajištění, a to zejména, zajišťuje-li ručení nároky vyplývající z porušení smlouvy (viz shora citovaný čl. 12 bod 1. Nařízení). Podle čl. 12 bod 1. Nařízení se tak ručitelství závazek, který má akcesorickou povahu a obsahovou souvislost s hlavním závazkem - franšizovou smlouvou, řídí holandským právem, stejně jako závazek hlavní. Podle holandského práva je přitom nutno posoudit nejen nárok žalobce na franšizové poplatky, resp. licenční poplatky, ale i akcesoricky vzniklý nárok na náhradu nákladů rozhodčího řízení proti společnosti SEOMAN, a.s., který měl vzniknout v důsledku rozhodnutí rozhodčího soudu o těchto hlavních nárocích. Ostatně žalobce v žalobě označuje náklady řízení jako nárok, za který žalovaný jako ručitel dle franšizové smlouvy odpovídá.
12. Soud I. stupně tedy pochybil, nezabýval-li se ve svých právních závěrech nejprve otázkou, jaké rozhodné právo bude na věc aplikovat a věc posuzovat dle práva českého, jež na ručitelství závazek nedopadá, a nikoliv dle práva holandského.
13. Pro výše uvedené vady řízení mající za následek nesprávné rozhodnutí ve věci bylo nutno napadený rozsudek zrušit a věc vrátit soudu I. stupně k dalšímu řízení (§ 219a odst. 1 písm. a) o. s. ř. ve spojení s § 221 odst. 1 písm. a) o. s. ř.).
14. Na soudu nyní bude, aby se v intencích názoru odvolacího soudu zabýval znovu danou věcí z hlediska cizího hmotného práva, jehož použití si účastníci sjednali.
15. V novém rozhodnutí o věci samé rozhodne soud I. stupně znovu o všech nákladech řízení.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **není** dovolání přípustné.

Praha 1. února 2023

JUDr. Marcela Kučerová v. r.
předsedkyně senátu